

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z wniosku W. O.

przy uczestnictwie A. M.

o zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 marca 2008 r.,

na skutek skargi uczestnika

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 15 października 2007 r., sygn.

akt I ACz (...),

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 12 października 2007 r., wydanym w tzw. trybie wyborczym, a więc na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (jedn. tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360), Sąd Okręgowy w N. zakazał uczestnikowi A. M. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat wnioskodawcy W. O. oraz nakazał mu opublikowanie w prasie - na własny koszt - przeprosin o ściśle oznaczonej treści.

Zażalenie uczestnika na to postanowienie zostało orzeczeniem Sądu Apelacyjnego z dnia 15 października 2007 r. odrzucone, gdyż - zdaniem tego Sądu - uczestnik uchybił ustawowemu terminowi określonemu w art. 91 ust. 3 Ordynacji.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego stało się przedmiotem przewidzianej w art. 424¹ k.p.c. skargi uczestnika o stwierdzenie niezgodności tego postanowienia z prawem. Skarżący zarzucił, że orzeczenie Sądu drugiej instancji zostało wydane z obrazą art. 91 ust. 3 w związku z art. 233 ust. 2 Ordynacji, a także z naruszeniem art. 373 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Zdaniem uczestnika, zaskarżone orzeczenie jest sprzeczne z ww. przepisami, a przez jego wydanie uprawomocniło się niekorzystne dla niego orzeczenie co do istoty sprawy, które wyrządziło mu „znaczną szkodę”. Skarżący nie oznaczył tej szkody, wskazując jedynie, że postanowienie Sądu Okręgowego nałożyło na niego obowiązek opublikowania w prasie, na jego koszt, stosownych przeprosin, jak też obniżyło jego wiarygodność w wyborach parlamentarnych przez to, że został wskazany jako naruszający dobra osobiste innych osób.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wyjaśniono w judykaturze - co zresztą wynika wprost z art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz z całokształtu instytucji skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - przedmiotem skargi może być tylko to prawomocne orzeczenie, przez którego wydanie wyrządzona została szkoda. Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł np., że postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające apelację może być przedmiotem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia tylko wtedy, gdy szkoda została wyrządzona właśnie przez to orzeczenie, a nie przez wydanie orzeczenia co do istoty sprawy, podważanego odrzuconą apelacją (postanowienie z dnia 27 kwietnia 2007 r., I CNP 20/07, niepubl.), oraz że postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające skargę o wznowienie postępowania może być zaskarżone omawianą skargą tylko wówczas, gdy szkoda została wyrządzona przez wydanie tego orzeczenia, a nie przez wydanie orzeczenia objętego skargą o wznowienie postępowania (postanowienie z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 18/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 139).

W tej sytuacji skarga wniesiona przez uczestnika A. M. mogłaby być uznana za dopuszczalną jedynie wtedy, gdyby uprawdopodobniono w niej, że poniesiona przez uczestnika szkoda jest następstwem - w rozumieniu normalnego związku przyczynowego - orzeczenia o odrzuceniu zażalenia. Skarżący jednak nawet nie podjął żadnych kroków w tym kierunku, a przeciwnie, swą uwagę skupił na próbie wykazania, że szkoda powstała na skutek niezaskarżonego przezeń postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 12 października 2007 r.

Także zresztą w tym zakresie skarga jest wadliwa, gdyż - co już jednoznacznie wyjaśniono i niejednokrotnie podkreślono w orzecznictwie - nałożony w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. obowiązek uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła - ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru - oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia przez powołanie i przedstawienie dowodów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16 i z dnia 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05, nie publ.; por. także art. 243 k.p.c.). Niezbędne jest przy tym przeprowadzenie przekonującego wywodu wskazującego czas powstania szkody oraz związek przyczynowy między nią a wydaniem zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Sąd Najwyższy wyjaśnił także, że szkoda, na którą powołuje się skarżący, jako normalne, naturalne następstwo wydania zaskarżonego orzeczenia, musi powstać po jego wydaniu, a przed wniesieniem skargi, w przeciwnym razie skarga jest niedopuszczalna (por. postanowienia z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110 i z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, nie publ.).

Tymczasem skarżący poprzestał na ogólnikowych stwierdzeniach o poniesieniu „znaczej szkody” wynikającej m.in. z konieczności poniesienia kosztów przeprosin, nie twierdząc jednak nawet, że koszty te poniósł (opublikował przeprosiny) i jaką miały one wysokość. Nie określił także i nie opisał w sposób przekonujący oraz wsparty dowodami poniesienia ewentualnej szkody niemajątkowej, która - wbrew odmiennemu pogładowi Sądu Najwyższego wyrażonemu w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2006 r., IV CNP 48/06 (OSP 2007, nr 11, poz. 126), którego skład orzekający w niniejszej sprawie nie podziela - może być podłożem skargi, gdyż ustawodawca nie poczynił w tym zakresie żadnych rozróżnień.

Z tych względów skarga - jako niedopuszczalna - została odrzucona (art. 424⁸ § 1 w związku z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.).